

Waterstelling

'De Europese Unie is voor (drink)water onmisbaar'

In deze rubriek leggen wij steeds een stelling voor aan drie personen die op de een of andere manier te maken hebben met water en het onderwerp van de stelling.

Ralph de Vries

Gedeputeerde Provincie Utrecht,
portefeuille Wonen en Binnenstedelijke
Ontwikkeling, Bodem, Water en Milieu,
Recreatie, Europa en Handhaving en
Vergunningverlening

'De Europese Unie is voor (drink)water onmisbaar! Als gedeputeerde voor Water en Europa ben ik het van harte eens met deze stelling. Aan de ene kant zorgt de EU ervoor dat er voldoende drinkwater van goede kwaliteit is. De Europese Drinkwaterrichtlijn legt immers minimumvereisten op, zodat het drinkwater qua microbiologische en chemische samenstelling de volksgezondheid niet bedreigt. Aan de andere kant beschermt de EU het water tegen verontreinigingen. Deze preventieve werking is geregeld in de Europese Kaderrichtlijn Water en de Grondwaterrichtlijn.

Europese samenwerking is onontbeerlijk, omdat rivieren en grondwater zich niets van landsgrenzen aantrekken. Vooral voor Nederland – het 'afvoerputje van Europa' – is grensoverschrijdende samenwerking onmisbaar. Mede door de Europese samenwerking is de waterkwaliteit behoorlijk verbeterd.

De provincies spelen een belangrijke rol in de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water. Wij leggen de doelen voor de oppervlaktewaterlichamen vast. Daarmee bepalen we de kaders voor de maatregelen die de waterschappen en gemeenten dienen te treffen om de ecologische en chemische kwaliteit van het oppervlaktewater te verbeteren. Daarnaast zijn de provincies als grondwaterbeheerders verantwoordelijk voor het nemen van maatregelen om het grondwater te beschermen.

Bescherming van zowel grond- als oppervlaktewater is belangrijk. Het drinkwater voor de inwoners van de provincie Utrecht wordt weliswaar gewonnen uit grondwater, maar in onze provincie wordt oppervlaktewater gewonnen voor de drinkwatervoorziening van Noord-Holland: het water uit de Lek bij Nieuwegein gaat via een leiding naar de duinen voor infiltratie. En bij Nieuwersluis (Amsterdam-Rijnkanaal) wordt jaarlijks 90 miljoen m³ oppervlaktewater gewonnen voor de drinkwatervoorziening van met name de regio Amsterdam.

De Europese Unie is dus onmisbaar gebleken voor een goede kwaliteit drinkwater. Europa is ook belangrijk voor andere provinciale taken zoals bijvoorbeeld verkeer en vervoer, platelandsontwikkeling, natuurbehoud en landschapsbeheer. De provincie Utrecht werkt aan een gezonde, veilige en aantrekkelijke woon-, werk- en leefomgeving voor al haar inwoners.'

Hetty Klavers
Dijkgraaf
Waterschap Zuiderzeeland

‘Goed (drink)water en ‘Europa’: dat is toch vooral de Kaderrichtlijn Water. Een heldere richtlijn met een helder doel: het borgen van de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in Europa. De vlag ging dan ook uit toen de richtlijn in 2000 van kracht werd: Europa nam de zorg voor waterkwaliteit serieus en daar zouden wij als afvoerputje van Europa veel plezier van hebben. Nederland dacht de zaak al heel aardig voor elkaar te hebben; vooral andere landen zouden een tandje bij moeten zetten om ons niveau te halen.

Inmiddels is die euforie weggeëbd. Nederland bleek toch minder ver dan gedacht. Mede daardoor wordt de richtlijn door ons te star en te streng gevonden. De implementatie is het domein geworden van experts, met een geheel eigen jargon. Waterlichamen, sterk veranderde wateren, GET, GEP, Praagse methode, one out - all out, BKMW, MEP... De afkortingen en vaktermen buitelen over elkaar. De herkenbaarheid en de noodzaak zijn buiten beeld van de maatschappij geraakt. Dat is slecht: de zorg voor goed (drink)water is immers een zaak van alle Nederlanders, al was het maar omdat wij het met z'n allen betalen.

Ook de OESO signaleert in zijn rapport ‘Fit for the future’, dat het waterbeheer te veel het domein is geworden van specialisten en dat het schort aan waterbewustzijn bij de Nederlanders. Wat mij betreft gaat het daarbij dan niet alleen om het bewust zijn van risico’s op overstromingen, maar ook om het belang van goede (drink)waterkwaliteit. En voor beide geldt: het werk is nooit af en het gesprek erover dus ook niet.

Europa heeft ons op scherp gezet en bleek onmisbaar. Aan ons de uitdaging om zonder jargon de brug te slaan tussen de waterwereld en de ‘echte’ wereld!

Willem-Henk Streekstra
Secretaris beleidsteam Milieu, Energie,
Ruimtelijke ordening, Transport en
Infrastructuur
VNO-NCW

‘Ik ga serieus in op de stelling, wat het standaardantwoord ‘Ja en nee’ oplevert.

Europa is onmisbaar:

Europa draagt zorg voor de algemene milieukwaliteit. Het is nuttig dat we hierover collectieve afspraken hebben gemaakt, die voorkomen dat het ene land via water, lucht of transport water vervuult van een ander land. Dat is de kracht van de Kaderrichtlijn Water.

Europa dient er ook op toe te zien dat iedereen (ongeveer) eenzelfde marktstelsel voor water heeft, zo dat er een gelijk speelveld ontstaat voor met name industriële gebruikers. Een groeiend probleem zijn watercrises. Watercrises worden gezien als één van de grootste risico’s voor de ontwikkeling van de vrede en daarmee de mondiale economie. Europa zou samen met lidstaten vanuit welgemeend eigenbelang een krachtige buitenlandpolitiek moeten voeren: diplomatie, kennis en kunde om de beschikbaarheid van water in de wereld te versterken.

Europa is misbaar:

Europa moet zich niet inzetten op detailregelgeving, maar ervoor zorgen en faciliteren dat landen zelf een waterbeleid en bijbehorende regels maken. Dit betekent dat meer inzet gepleegd moet worden in het volwassen maken van lidstaten om zaken zelf goed te regelen. ‘Less regulation, more cooperation’ zou het adagium voor Europa moeten zijn.

Voor water betekent dit geen aanvullende regelgeving, maar ondersteunend beleid om te voldoen aan gemaakte afspraken. Een voorbeeld is de discussie over de Bodemrichtlijn. Het bedrijfsleven is geen voorstander van een richtlijn, omdat dit instrument – zo leert de ervaring – uiteindelijk uitmondt in gedetailleerde voorschriften voor ondernemingen. Maar het bedrijfsleven in Nederland is er wel voorstander van dat alle landen een fatsoenlijk bodembeleid kennen. Daar zien wij een faciliterende rol in voor Europa, maar de manier van werken zal anders zijn dan voorheen.’